Փողն կը հրատարակուի ամեն օր։

Բաժանորդութեան գինն է թէ Պօլսոյ և թէ Գաւառաց համար 130 թիւ մէկ Օսմանեան ոսկի կանխիկ։

Օտար երկիրներու համար համրու ծախքն առնող ին վրայ է։

Մէկ թերթի գինն է 1 դուրուշ։

Ծանուցանող տողն առաջին անգամի համար 3 դրչ. երկրորդ անգամի համար 2 դրչ. աւելի քանդամներու համար մտնաւոր տակարկութիւն կընշայ։

Նամակք և գրութիւնք պէտք է ղրկել Պ. Վ. Եկսկր խան գետնայարկ թիւ 8. առ Գ. Մ. Ներսեսեանեան. անվճար նամակներ չեն ընդունուիր։

ՓՈՂ

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ

ՀԱՏՈՐ Բ. 1872 ԱՊՐԻԼ 8 ՇԱԲԱԹ ԸՍՏ Ն. Տ. ԱՊՐԻԼ 20 ԹԻՒ 56

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՕԼԻՍ 8 ԱՊՐԻԼ.

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

Ընդհանուր ժողովոյ զբաղմանց ներկառմամբ վէրջայլ պայած լուրերն քոլորվին նպաստաւոր են Տէրութեան որով Ազգային ժողովոյն մեծագոյն մասին դժգոհութեան առիթ եղած է։

Գաւառաց նիւթական օգուտներն մեծ հոգաբարձութեամբ ակնարկութեան առնուած են և բարոյական օգուտներն ազատամիտ և յառաջադէմ ոգւով, որ Ազգային ժողովոյն ակակոմիտանոյ խորհուրդներուն հակառակ է։

Ընդհանուր ժողովքն զրեթէ միաբան համաձայնութեամբ ուղերձները զրկած են Պ. Թիւերի յայտնելով իրենց երախտապարտութիւնը և ծանուցանելով թէ պատրաստ են վրէժը հանելու այն բանաարկութեանց և յարձակմանց զոր Ազակոզմիանք իրեն դէմ կը գործեն, Բայց հանրապետութեան նախագահն այս հայրենասիրական ընթացքը հակառակահմանադրական համարած է և քաղաքագէտներու պատուէր տուած է որ զայդ խափանելու ջանայեն։

Ս. հատուածիկ Պ. Թիւերի չափաւորութեան և համեստութեան մեծ ապացոյց մի։

—

Պ. Պիզմարդ, յանուն կայսեր և թագուհին, բացաւ Գերմանիոյ խորհրդարանը ապրիլ 8ին։

Առաջին պաշտօնական կարդայ կայսերական ճառը որուն իմաստը աչքի պառնող կէտ մի չունի։

Կը թուէ դանազան ծրագիրները, ինչպէս նաև անոնք որ Գերմանիոյ ընդհանուր չահերը կանոնագրելու և ընդարձակելու, և Միացեալ Նահանգաց Գաղղիոյ և Բօրթուգալի հետ առևտրական, հիւպատոսական ու թղթատարական գործնագրութեանց նկատմամբ ներկայացուած են։

Բայց թուած ծրագիրներուն կարգը յիշուած չէ ոչ Մամլոյ և ոչ եկեղեցականաց յուզմանց վերաբերեալ օրինաց ծրագիրը մի։

Ճառը կը վերջացնէ ըսելով թէ կայսեր քաղաքագիտութիւնը յաջողած է վստահութիւն աղդել օտար տէրութեանց թէ Գերմանիոյ սաստած զօրութիւնն ապահովութիւն մ'է Եւրոպական խաղաղութեան։

Եւ կը կնքէ խօսքը այսպէս.

«Պարոնայք, մտանակից եղիք այն հաճութեան, որով դասնակից տէրութիւնք կը տեսանեն Գերմանիոյ նորակազմ կայսրութեան առաջին տարուան արդասաւոր հետևանքները, նաև մտանակից եղիք այն վստահութեան որով նոյն դաշնակիցք կը դիտեն ազգային յառաջադիմութիւնը ներքին բարեկարգութեանց մէջ։

«Նոյնպէս հաճութեամբ ընդունելիք այն վստահութիւնը զոր կայսեր և թագաւորին քաղաքագիտութիւնը յաջողացաւ հաստատել ամեն օտար Տէրութեանց աչքին առջև թէ Գերմանիոյ միութեամբ յառաջ եկած զօրութիւնն ոչ միայն հայրենեաց ապահով պատնէշ մի, այլ նաև Եւրոպիոյ խաղաղութեան զօրաւոր երաշխաւորութիւն մ'է։

ԵՐՈՒՆԻ ԹԻ ԸԼԼՍՐ։

—

Անցեալ շաբթու մէջ տեղի ունեցած տարաձայնութիւնը, որ Վիէննայի պօրսային մէջ մեծ տագնապ պատճառեց, թէ «Սէն-Բեթերզպուրկէն ձախող լուրեր կուգան» այսպէս կը մեկնէ ամերիկեան 11ի Թօրնեբօնտան պը Վյէն լրագիրն։

«Բոլոր օրը նոյն տարաձայնութիւնը չրկեցաւ Վիէննայի մէջ, թէ Սէն-Բեթերզպուրկէն Աւստրիոյ արտաքին պօրծոց պատասխանէին ծանր լուր մի հաղորդուած է։ Բայց բարեբաղդաբար այդ տարաձայնութիւնը տուաւ հանդիսին Ե--ՔԼ Բէն Լէպ, Ֆրէնթենպըրկ և ուրիշ լրագիրք որք իրենց տեղեկութիւնները պաշտօնական աղբիւրներէ կ'առնեն»։

Թող ուղածը ըսէ Աւստրիական թերթը, տարակոյս չկայ թէ Սէն-Բեթերզպուրկի դահլիճն քանի մի դիտողութիւններ ղրկած էր Վիէննայի դահլիճին Պօհեմիոյ գործոց նկատմամբ և հրաւիրած էր զԱւստրիոյ կառավարութիւնը արտօնութիւններ տալ Սլաւ ժողովուրդներուն։

Եւ որովհետև աւտտական կուսակցութիւնն իւր ուզածը չստացաւ, Ծուսիա կրկին անդամ լրատու տուաւ Աւստրիոյ և քիչ մը դժգոհութիւնցուցց։ Բայց յուսալի է որ երկու տէրութեանց մէջ տեղի ունեցած բանակցութիւնները խաղաղութեան ապառնացող բոլոր ամպերը ցրուած ըլլան, վասն զի երկու տէրութեանց պաշտօնական լրագիրներն միաբան կը ճգնին հեռացնել բոլոր կասկածը որով և վըստահութիւնն հաստատուեցաւ պօրսային մէջ։

—

Միլանի մէջ Բրուսիոյ ընդհանուր հիւպատոս Պ. Երամ, Գերմանիոյ կայսեր տարեդարձին առթիւ խօսած ճառին մէջ ամենուն մտաց վրայ մեծ տպաւորութիւն աղդող հետևեալ խօսքերը Օբերբէօրե Գազէթտ անուն լրագրէն առած ենք։

«Միութիւնը ստեղծող Գերմանացիս և գիտեալիս գանազան բարուց մէջ և թերևս այս երկու աղգաց բարքն իրենց հակառակին քանի մի կէտերու վրայ, բայց արդի պատմութեան սդին գանոնք միացուց։ Միասեղ պիտի բնանակին, ձեռք ձեռքի տուած պիտի քայլեն աշխարհի ժամանակագրութեան այն նոր դարուն ընթացքին մէջ զոր բանալ կը սկսի ներկայ տարին։ Ինչպէս հաճութեամբ ընդունեցիք այն վստահութիւնը զոր կայսեր և թագաւորին քաղաքագիտութիւնը յաջողացաւ հաստատել ամեն օտար Տէրութեանց աչքին առջև թէ Գերմանիոյ միութեամբ յառաջ եկած զօրութիւնն ոչ միայն հայրենեաց ապահով պատնէշ մի, այլ նաև Եւրոպիոյ խաղաղութեան զօրաւոր երաշխաւորութիւն մ'է։

ԵՐՈՒՆԻ ԹԻ ԸԼԼՍՐ։

—

Ամեն գարնան ժամանակ Իտալիա իւր միութեան զործը կ'ղլուխ հանելու համար, Բրուսիոյ կողմը դառնալը բնական բան մ'է, բայց կարծել թէ Իտալիա աշխարհային իշխանութեան սահմանին անդր անցնելու ձիրաւորութիւն մ'ունի չափազանց կըլլայ։

Իտալիա կ'ղգուշանայ, անտարակոյս, հետևողց և կրօնքի խնդիրը խառնել իւր ազդային խնդրոյն մէջ, և զայն ընելով խոտոռութեամբ վերաբած կըլլայ։ Եւ Պ. Պիզմարդի խոհեմութեան վրայ վստահելով որ այսպիսի կռիւ մը համար ոչ խորհուրդ կուտայ, և ոչ ինքն նոյն կըռուին մէջ կը նետուի։ Մինչ լուսադէն չէ առանց իրեն յաջողութիւնները վստանդի մէջ դնելու, ժամանակին թողլ այդ տեսակ մեծամեծ գործերու խնամքը։ Ժամանակին որ օրհնելիքները կը գործէ և որ գերբնական միջոցներ ունի մարքներէս չանցած փոխհասութիւններ յառաջ բերելու։

—

ՄԱՆԵԼԻՍՑԻ ԱՊՏԱՄԲՈՒԹԻՒՆԸ։

Լանկ—Հայլի Ե--ՔԼԷՐ լրագրին մէջ այսպէս գրուած է։

Մանչիւայէն Քօնկ—Քօնկ-ուկած լուրերն հաստատած է թէ ահագին ապստամբութիւն մի եղեր է Գաւիլմի քնաչխարհիկ պահապան զօրաց մէջ։ Կ'ենթի թէ այդ ապստամբութիւնը Գաւիլմի և Մանչիւայի մէջ ի միասին ժամու պիտի եղեր, բայց Գաւիլմի մէջ սուտ լուր մի տարածուելով պատճառ եղաւ որ ապստամբութիւնը պայմանեալ ժամէն առաջ այն գաղաքին մէջ սկսաւ։ Կարի ահագին եղաւ կոտորածն. կառավարչին կինն անխնայաբար չարչարուելէ յետոյ վիրաւորուեցաւ և ճամբուն վրայ տեռնուած Եւրոպացիք խողխողեցան։ Յետ այս սպանմանց ապստամբներն բերդերու տիրեցին։

Երբ այս կատաղութենէն, լուրը Մանչիւա հասաւ, ընդհանուր կառավարիչն բոլոր քնաչխարհիկ զօրքերը ղէնքերնէն մերկացուց և երդուընցուց զանոնք կառավարութեան հաւատարիմ մնալ և յետոյ վերսաին տալով նոցա իրենց զէնքերը աճապարելով չոգենանաւերու մէջ դրաւ ու Գաւիլմի ղրկեց զանոնք որպէս զի ապստամբութիւնը մարեն։ Յաջողեցաւ գործն և ձեռք անցած ապստամբներն իսկոյն որոյ ճարակ եղան։

Տեսչ Բէյ լրագրին նայելով 29 Եւրոպացի սպանուեցան որոնցմէ 16 ը գինուորական և 13 ը քաղաքացի։

Գաւիլմի Մանչիւայի ծովախորշին ափերեան կողմը կ'ընկնայ, ծովու ճամբով 8 մղոն և ցամաքի ճամբով 13 մղոն հեռու Մանչիւա քաղաքէն։ Սէն-Ֆիլիպի բերդն Գաւիլմին նաւահանգստին վրայ կը տիրէ, և ապստամբներն բերդին թնդանօթներովը պատերազմական պղտիկ նաւ մ'ալ ընկղմեցին։ Ուրեմն Մանչիւայի հետ ծովային հաղորդակցութիւնը խափանուած էր։ Զօրականմի յանձն առաւ ցամաքէն երթալ ու հետը Գաւիլմէն հայդուրծ մ'առնալ ու մեկնեցաւ։ Երեք մղոն չափ հեռացած էին, ապստամբներն վրանին յարձակեցան. հայդուրծն սպանուեցաւ և զօրականն իր ընկերները պարպելէ, ղինի զանազան հարուածներով վիրաւորեալ, անկաւ և մեռած կարծուելով թողուեցաւ։ Գաւիլմէն մեկնելէ 11 ժամ ետք Մանչիւայ ատրաեցաւ։

Շէյ—Մալ լրագրին հետևեալ տեղեկութիւնները կուտայ։

Կ'երևի թէ հրամանատարն անանուն նամակով մի իմացաւ ապստամբութեան օր, 21 յունիսի Մանիլիայի բերդը առնել պիտի փորձեն ապստամբներն, և ապահով տեղեկութիւն ունենալով Գաւիլմի պղծելու վրայ, բնակչաթիվն պահապաններու տեղ Սպանիացի զինապաններ կարգեց։ Թնդանօթաձիգ երրորդ գնդին զօրքերն միայն չարժեցան, 20ի գիշերն զէն ի ձեռին խուճապեցուցին եղան քայց 30—40 հոգւոյ չափ պահապան զօրքերէն բռնուեցան, ապրիշներն սարսափած տեղերնին չշարժեցան։ Երկրորդ օրը Գաւիլմէ լուրերն համառօտ և չատով զօրաց դունդերը ղրկուեցաւ որք բերդը ապստամբաց ձեռքէն առին, ձեռք անցած ապստամբներն սուրբ անցան։ Չարիւրի չափ գերիներ դանուեցան որոնց 40 ը սպանի և 60 ը բերդին առմանէն եաք սպաննուած էին։

Կիւրակէ գիշերն ապստամբներն չանային թողուլ բերդը ու ծովու ճամբով հեռանալ, 200ի չափ յաջողեցան որոնցմէ 80 հոգի ձեռք անցան և մնացեալներու մէջ ապստամբեցան։

25ին բանտը լեցուեցաւ բազմաթիւ ձերբակալներով։ Եւս Սպանիացիք և շատ Մէսթիզօսներ կան բանտարկելոց մէջ, Մանիլիա քաղաքէն օրէնադէտ մի և Գաւիլմի մօտ ատենի մը գանձանային նոյնպէս ձերբակալած թուոյն մէջն կն։

ԵՐՔԻՆ

Վ. Հ. Սալմանը Ոստիկանութեան տեսուչ Ալեքսանդ Մուսթաֆա փաչային 1000 լիրա չնորհեց։

— Իգնաթիեֆ զբաղածուղ պատաքին զրծոց պաշտօնեայ Սերվեր փաչային

ԶՏՍՎՆՅՍ ՎՅՈՄՎՍՏ ԺՆԴՈՄԺՆՆՈ

ԴՈՒՈՅՈՄՈՂՈՅ

ՊՍՐԿԱՎԱՃԱՌՈՂ ՏԻԿՈՄ

ՉՄՓՓՊՈՌՈՉՄՆՉՆՉՄ

ԶՏՍՎՆՅՍ ՎՅՈՄՎՍՏ ԺՆԴՈՄԺՆՆՈ

(Շարունակ. տե՛ս թիւ 34)

— Ա՛ն, ասաց Ս. Երեքեանը, ես ալ կը կարծէի, որ ինչ որ ես գիտեմ, ուրիշներն ալ գիտեն, ինչպէս որ ես կը տեսնեմ, ուրիշներն ալ կը տեսնեն, եւ ինչպէս որ ես կը լսեմ, ուրիշներն ալ կը լսեն։ Ես ինձ համար կարծում էի, որ ես ամենից աւելի խելօք եմ, եւ ամենքն ինձանից պիտի սորվին։ Ես ինձ համար կարծում էի, որ ես ամենից աւելի ուժեղ եմ, եւ ամենքն ինձանից պիտի վախենան։ Ես ինձ համար կարծում էի, որ ես ամենից աւելի հարուստ եմ, եւ ամենքն ինձանից պիտի նախանձին։ Ես ինձ համար կարծում էի, որ ես ամենից աւելի երջանիկ եմ, եւ ամենքն ինձանից պիտի ուզեն։ Ես ինձ համար կարծում էի, որ ես ամենից աւելի սիրելի եմ, եւ ամենքն ինձանից պիտի սիրեն։ Ես ինձ համար կարծում էի, որ ես ամենից աւելի ազնիւ եմ, եւ ամենքն ինձանից պիտի ստանան։ Ես ինձ համար կարծում էի, որ ես ամենից աւելի ազատ եմ, եւ ամենքն ինձանից պիտի կախուին

Ա.ՆԱ ԿԱՐԵՎՈՐ ՀԱՅԵՐ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԵՎ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԳԱՂԹԱՀՈՂՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԱՐ

1872 Նոյեմբեր 8, Չորեքշաբթի

ԳԱՂՈՒԱՅԻՆ

Ս. Յ. Կ. Ա. Ն. Ի. Ն. Ի. Ն. Ի

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԱՄՈՒԼԻ ԱՌԱՋԻՆ ՀԱՆԴԵՍԸ
ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ

ՀՅՈՒՍԻՍ

ԱՂՋԻԿՆԵՐԸ ՀԱՅՈՑՅԱՆ

ԵՎ

ՀՅՈՒՍԻՍ

— Ո՞ւր ես գնում, Հայոց Հյուսիս, ո՞ւր ես գնում, ասա՛ ինձ, ասա՛ ինձ, ո՞ւր ես գնում